No. 85. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk Blad.

Zondag en Maandag

9 en 10 April.

FRANKRIJK

PARIJS, den 5den April.

De ministeriele crisis is nog niets gevorderd; ook schijnt men, sedert het vervallen van de combinatie, waarbij de heer *Molé* aan het hoofd, met de heeren *Soult* en *Humann* als leden van het kabinet stonden aangeteekend, tot geen nieuwe combinatie te zijn gekomen, die eenige kans voor zich heeft; het algemeen zeggen alleen is, dat de heer *Guizot* thans inzonderheid meer op den voorgrond staat. Overtuigens is men algemeen de heerschende onzekerheid, de tegenstrijdige geruchten en woelingen der onderscheidene partijen moede, en verlangend dat de zaak tot een einde kome.

Het *Journal des Débats* beklaagt zich heden ernstiglijk over de verbittering waarmede afgunst en middelmatigheid de mannen van talent uit het bestuur zochten te verbannen. Ten voorbeelde brengt hij den hertog van *Broglie* en zelfs den heer *Thiers* bij, om de aandacht te bepalen op den heer *Guizot*, tegen wien men thans, omdat hij talent en karakter bezat en het bestuur met vaste hand wilde leiden, als tegen eenen algemeenen vijand aanstormde.

De heer *Dupin* is heden morgen bij den Koning ontboden met wien hij een langdurig onderhoud had.

De aanhangers van het stelsel des heeren *Guizot* hielden dezen morgen eene bijeenkomst ten huize van den heer *Delessert*.

— In de Kamer van Afgevaardigden werden heden de discussien voortgezet op de aanhangige wet voor de verzorging van zinneloozen. De ministers *Molé*, *Gasparin* en *de Rosamel* waren daarbij tegenwoordig.

— Heden wordt aan het hof der pairs het rapport der instructie van de zaak van *Meunier* voorgelezen. Van den inhoud van dit stuk wordt nog niets medegedeeld. Alleen zegt het *Journal des Débats*, dat de beide medeplichtigen van *Meunier*, *Lavocat* en *Lacour*, insgelijks voor het hof zullen te regt staan.

— De *Moniteur* behelst een artikel over de door sommige dagbladen opgeworpene vraag, tot welk einde men de kerk van Maria-Hemelvaart bestemmen zal, wanneer de Magdalena-kerk, die haar vervangen moet, voltooid zal zijn. Het officieel blad zegt, dat het oogenblik, om daarover te beslissen, nog verwijderd is, maar dat op den staat en het gemeente-bestuur de verpligting rust om ook voor de behoeften der andere kerkgenootschappen te zorgen; ter gepaster tijd zoude men beslissen of de eerstgenoemde kerk voor de dienst al of niet gemist konde worden; doch zoude men ook bedacht zijn om voor de andere kerkgenootschappen te zorgen, aan welke reeds bij een keizerlijk decreet vier gebouwen waren toegekend, terwijl zij er slechts drie bezaten.

— Uit Lijon schrijft men dat de staat van zaken aldaar nog dezelfde blijft. Men had gehoopt dat de arbeid in de fabrijken hervat zoude worden, zoodra de prijs van de zijde teeliet, om zulks zonder te groot gevaar te doen, doch eene nieuwe daling in den prijs der zijde had die hoop doen verloren gaan.

— De generaal *Bugeaud* heeft zich te Port Vendres naar Oran ingescheept.

— De berigten uit Madrid tot den 27sten maart behelzen niets nieuws. — Te Cadix heeft men den 19den maart met veel luister den verjaardag van de afkondiging der constitutie van 1812 gevierd. — Het dagblad van Havanna, van den 11den januarij, behelst een aantal verklaringen der autoriteiten, waarin gezegd wordt dat het besluit Hr. M., om de constitutie van 1812 op het eiland, uit hoofde van deszelfs bijzonderen toestand, niet af te kondigen, in overeenstemming is met de wenschen der bevolking.

— Van de spaansche grenzen wordt gemeld, dat de onderscheidene benden die onder *Cabrera* staan, in het gebergte van Horniffo, tusschen Murcia en Andalusien, door den generaal *Espinosa* aangevallen en op Santiago teruggeworpen waren.

Volgens de laatste berigten uit Estella, was de griep daar heerschende en don *Carlos* met vele leden van zijn bestuur daardoor aangetast. Men sprak van een aanslag op het leven van den pretendent. Bij eene feestelijke gelegenheid zou namelijk een geweer-schot zijn gelost en men een glas boven zijn hoofd verbrijzeld hebben.

De vroeger op den 30sten Maart bepaalde aanval van de vereenigde legerbenden der Koningin was thans op den 5den april gesteld. Met de britsche en fransche commissarissen *Wylde* en *Sanilhes*, die bij *Estrariaro* aangedrongen hebben, om het leger van Navarre of het korps van *Evans* te versterken, ten einde het offensief te nemen, de berigten te kunnen herzetten, was te St. Sebastiaan eindelijk de heer *Seoane*, welke de onderscheidene troepen in oogenschouw heeft genomen.

— Ter beurze zijn de fondsen eenigzins gedaald ter zake van onzekerheid omtrent de regeling van het bestuur; de maandelijksche likwidatie is vrij wel afgeloopen. Men ziet met verlangen de uitgifte der aandeelen van de nieuwe bank van Hayre te gemoet, welke, in plaats van 1000 fr., 2 of 5000 fr. zouden groot zijn. — In de Spaansche fondsen ging weinig om; zij deden 24¾. Men zeide, dat *Cubrera*, naar *Gomez* voorbeeld, zich in Nieuw Kastilie wilde werpen om de hoofdstad te bedreigen, en dat *Espartaro* geweigerd had de gevraagde hulp aan *Evans* te zenden. De notering was heden (5 *April*) 5 pCt. 106,70; 3 pCt. 78,85; Nap. renten 98,95; Spanje Ardoins 25; Passive 6⅜; n. Differed. 9⅜; oude 8; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den April.

De regerende hertog *van Brunswijk* is den 29sten te Hanover aangekomen.

— De Oostenrijksche *Beobachter* maakt eenige benoemingen bekend die door den Keizer zijn gedaan, waaronder de voornaamste zijn die van den baron staatsraad *von Lederer* tot Gouverneur van de bank en tot Gouverneur plaatsvervanger bij dezelve, de baron *v. Eskeles*. — De baron *v. Barbier*, die zich in der tijd zeer lang in Nederland wegens eene zending van finantielen aard heeft opgehouden, en tot dus verre Gouverneur van de bank was, is door den Keizer eervol uit dien post ontslagen en is kosteloos tot groot-kruis van de *Leopolds*-orde benoemd. — De militaire kordons aan den kant van Dalmatie worden aanzienlijk versterkt.

— Uit Brünn meldt men dat op het aldaar in den omtrek gelegen slot *Eichhorn*, aan den Prins *Gustaaf van Wasa* toebehoorende, den 5den Maart op de plegtigste wijze had plaats gehad, de bijzetting van het lijk van den overleden voormaligen koning van Zweden, *Gustaaf IV*.

— De berigten uit Griekenland gewagen schier van niets anders dan van de feesten en de vermaklijkheden die elkaar te Athene opvolgden, en waarbij van de meeste ingenomenheid der Grieken met hun jeugdig vorstelijk paar blijk. De koningin vertoont zich dikwijls in het openbaar en voegt zich, op eene voor de bevolking zeer vleijende wijze, geheel naar hare gebruiken en gewoonten. De onlangs verschenen proclamatie des konings heeft een goeden indruk gemaakt. — Graaf *Armansperg* zou den 6den Maart des avonds Griekenland verlaten, zich eerst naar Malta en vervolgens naar Italie begeven, en zeker niet binnen een jaar tijdsverloop in Beijeren terugkeeren. Zijn opvolger de heer *Rudhart*, aan wien thans reeds grooten lof wordt toegezwaaid over den ijver waarmede hij zich aan het onderzoek naar de belangen van Griekenland heeft gezet, ondervindt echter ook reeds, naar men verzekert, hoe moeijelijk het is om in Griekenland eene zoo verhevene openbare betrekking te vervullen, waar de periodieke drukpers van hare bandeloosheid zulk een slecht gebruik maakt. Men voorziet dat er spoedig beperkende maatregelen tegen dezelve zullen worden genomen.

— Te Weenen waren den 30sten Maart genoteerd: Met. 104½; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75. Bankactien 1366.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den April.

Gisteren heeft het Lagerhuis, voor het eerst na het Paaschfeest, weder eene zitting gehouden, waarin niets anders van belang is voorgevallen dan dat de heer *Ewart* een voorstel heeft gedaan strekkende om de wettelijke bepalingen op het eerstgeboorte-regt bestaande in te trekken. Dit voorstel is, zonder dat men er over heeft beraadslaagd met eene meerderheid van drie-en-dertig stemmen verworpen. In dezelfde zitting heeft lord *Russell* aangekondigd dat hij den 14den dezer zijne voorstellen omtrent Canada zal ter tafel brengen.

Er hebben nog steeds, niet alleen in Engeland maar ook in Schotland, bijeenkomsten plaats van voorstanders der gevestigde kerk, waarin de wet tot afschaffing der kerk-belasting, die nog in het Hoogerhuis moet worden onderzocht, het voorname punt is dat behandeld wordt. Eene deputatie van leden der genoemde kerk te Birmingham heeft een adres aan den aartsbisschop van Canterbury overhandigd, tot erkentelijkheid voor de rondborstige verklaring, zoo door dien Primaat, als door meest al de overige bisschoppen afgelegd, dat zij alle wettige middelen zouden aanwenden om de afschaffing van genoemde belasting te voorkomen, bij welke gelegenheid de aartsbisschop aan de deputatie van Birmingham plegtig herhaald heeft dat bij dit voornemen zal volhard. Te Perth, in Schotland, is onlangs ook eene groote bijeenkomst van de bestrijders der gedane gouvernements-voordragt omtrent deze belasting gehouden.

— De koningin is eenige dagen ongesteld geweest; H. M. bevindt zich thans weder veel beter.

— Door den Turkschen gezant bij ons hof is gisteren avond een prachtige maaltijd gegeven, bij gelegenheid van den verjaardag van den Grooten Heer.

— In de berigten die men hier uit Lissabon heeft ontvangen, wordt gemeld dat de minister van finantien aldaar aan de cortes de begrooting van staats-uitgaven had ingediend, waaruit bleek dat het te kort ongeveer een half millioen ponden sterling (6 millioen nederl.) beloopt.

De reis van de hertogin *van Braganza* naar München, was tot na de bevalling van de koningin van Portugal verschoven.

— Op de Londensche beurs van den 4den scheen de vrees voor eene financiele crisiscerder toe- dan afgenomen te zijn. De notering was: 3 pCt. 90¼ contant en voor rekening; Sp. Ard. 22¾; Port. 30½; Ned. W. S. 2½ pCt. 52¾; 5 pCt. 99¾. Wissel op Amst. 12 en 6; op zigt 12 en 4 en op Roit. 6⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten April.

Heden vormde alhier op de gebruikelijke wijze de ver[illegible] ge[illegible] Prinses *Wilhelmina Maria Sophia Louise*.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

„Naar men vernomen zal het bal en souper, hetwelk heden avond bij Z. K. H. den Prins *van Oranje* plaats moet hebben, ingerigt zijn voor de ontvangst van 600 personen.

„Morgen zal er, bij gelegenheid van den verjaardag van Prinses *Sophia*, ook in het paleis van Z. K. H. een dejeuner dinatoir gegeven worden van 50 couverts. Hoogstdezelve zal, benevens zijn Gezin, alsdan in de volgende week naar Amsterdam gaan, doch de juiste dag schijnt nog niet te zijn bepaald."

— Nadat Z. K. H. de hertog van *Cambridge*, onderkoning van Hanover, te Amsterdam onderscheidene autoriteiten ontvangen en eenige publieke gebouwen en inrigtingen heeft bezigtigd, is Z. K. H. in den namiddag naar 's Gravenhage vertrokken, en aldaar in het hotel *Bellevue* afgestapt. Z. K. H. zou gisteren bij Z. M. den koning het middagmaal houden.

— De graaf *van Hogendorp* is door Z. M. tot raad van Neerlands Indie benoemd.

— De *Staats-Courant* behelst heden het besluit, waarbij worden vastgesteld de reglementen op de pensioenen en gagementen van de land- en zeemagt en het korps mariniers, waarvan wij in ons vorig nommer den inhoud hebben medegedeeld.

— De minister van *Staat ad interim* met het bestuur der finanlien belast, heeft bekend gemaakt, dat op aanstaanden Maandag te Amsterdam bij de Nederlandsche Bank en in de hoofdplaatsen der provincien, als ook te Rotterdam bij de agenten van den Rijks Kassier, de marktprijzen zijn worden gesteld tot deelneming in de negotiatie tot de gelde[illegible] van [illegible] honderd 's jaars, ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, waarvan de renten door het Rijk onvoorwaardelijk zijn gewaarborgd.

— Laatstleden Woensdag is te Pernis met het beste gevolg van stapel geloopen het hoekerschip genaamd *'t Dorp Pernis*, gebouwd voor rekening van den heer *Dirk Pons*, aldaar door den scheepsbouwmeester *Pieter Hoogland*; zullende worden gevoerd door kapitein *Leenbert Noordzij*.

Ter Antwerpsche beurs ging gisteren zeer weinig om. Het paapiergeld actief bleef gedurende den geheelen beurstijd staan op 21⅞ à ¾. De premien op kort zigt werden willig aangeboden. De notering was gisteren (7 *April*) Belg. 100; Oostenr. 102½; Sp. Ardoins 21⅞ à ¾; Diff. 8½; Nap. rent. 93¼; B. Tavohère 59⅛; Sicil. 93½; Rom. L. 100⅝; Certif. te Antw. 97; Braz. 85½. — Wisselkoers op Amst. en Roll. ⅛ pCt. premie.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND — Het genootschap voor Duitsche taal- en oudheidkunde vierde op den 21sten Maart, den dag van deszelfs stichting met eene openbare vergadering, waarin, behalve het jaarlijksch verslag, eene verhandeling werd gelezen door Dr. Troppe, over de opkomst en ontwikkeling der duitsche schouwtooneelen, en de heer Mone berigt gaf van een oud-duitsch eedformulier, in een handschrift van de negende eeuw voorkomende. Onder de geschenken aan het Genootschap gezonden, bevonden zich negen boekwerken door J. F. Hallmaijer te *Deventer* gezonden, die meest door hem en door het vriesche Genootschap voor geschiedenis, oudheid- en taalkunde uitgegeven waren. — Veel opspraak heeft laatstelijk in sommige gedeelten van *Duitschland* gemaakt zeker geschrift door den medicinaal-raad Dr. Lorinser, te *Oppeln* uitgegeven: „Over het behoud van de gezondheid in de scholen." De schrijver bewoert daarin, dat de tegenwoordige inrigting der duitsche scholen nadeelig op de gezondheid werkt, bijzonder met betrekking tot de gymnasien, uit hoofde van de veelheid der studien, der leeruren en van den huis-arbeid. Eene zoodanige stelling moest natuurlijk een groot getal tegenstanders, zoowel als voorstanders, vinden; ook zijn reeds meer dan vijftig geschriften voor en tegen het onderwerp uitgekomen. Bij de verdeeldheid over dit punt, wordt het wenschelijk geacht, dat bepaald onderzocht worde, of het door den schrijver aangewezen kwaad werkelijk zoo groot is, en of ook niet andere oorzaken, meer tot den gewonen levenstrant behoorende, als gezelschappen, laat opblijven, bals, gebruik van sterken drank, en rooken, insgelijks nadeelig op de gezondheid werken.

ENGELAND. — De oostersche letterkunde heeft een gevoelig verlies geleden door het overlijden van den heer Colebrooke directeur van de koninklijke Aziatische Maatschappij, te *Londen*. Zijne uitgaven van de *Amera Cosha* en *Hitopadesa* zijn bekend bij de beoefenaars aan het sanscritisch, doch meer algemeen zijne verhandelingen over de *Vedanta Philosophy* en de indische Algebra, welke verweg het beste en volledigste overzigt behelzen van de waarde der verstandelijke en physieke kennis in Indien.

FRANKRIJK. — Het is bekend, dat de gewone dagelijksche afwijkingen van de magneetnaald over alle deelen van den aardbol gelijktijdig en gelijkmatig zijn, doch dat dit het geval niet is met de storingen, welke het Noorderlicht op dezelve te weeg brengt; deze verschillen op de eene plaats van die op de andere. In de zitting der Akademie van wetenschappen, te *Parijs*, op den 3den dezer, werd door den heer Arago de opmerking van den heer van Humboldt aan de leden medegedeeld, dat zelfs twee magneetnaalden, niet verre van elkander geplaatst, tijdens de verschijning van het jongste noorderlicht, eene buitengewone van elkander afwijkende beweging ondergingen. In dezelfde zitting van de Akademie las de heer E. de Beaumont eene memorie voor van den heer L. Pila te *Napels*, die in den kleiachtigen turfgrond van den *Vesuvius* oorspronkelijke zeeschelpen had gevonden, waaruit hij de gevolgtrekking maakt, dat die vulkaan tot de opgeworpene kraters behoort; hetzelfde werd gesteld voor den *Mont-d'Or*. — Bij gelegenheid van het afbreken van de kerk der gemeente Mont-Sous-Vaudrey, in het departement *Jura*, werd in het laatst der vorige maand, in een hoek van het gewelf, eene langwerpige kist van dennenhout gevonden, welke, zoodra zij aan de lucht blootgesteld werd, in stof verging, doch waarin eene menigte koperen en zilveren muntspecien, op wel 40,000 geschat, alle van de veertiende eeuw afkomstig, gevonden werd. De hebzucht der werklieden maakte zich van het gevondene een' spoedigen buit, en hoewel de overheid met nadruk tusschen beide trad, kwam slechts een klein gedeelte van den zoo lang verborgen geweest zijnde schat te regt. Deze muntspecien waren kleine *parisis* en *tournois* (*parisienti et turonenses parvi*), van de regeringen van Lodewijk X, gezegd *de stijfhoofdige*, en Philips V, *de lange*; gevolgelijk van de jaren 1314 tot 1322. Aan de eene zijde hebben zij de woorden *Civis Turonis* of *Civis Parisiis*, met het graf van St. Martin *van Tours* in het midden; aan de keerzijde 's konings naam of: *Sit nomen Domini benedictum*, deze met een kruis in het midden; sommige hebben aan de zijde de woorden *Burgundiae Cornes*. Opmerkelijk is het, dat voor vier jaren eene dergelijke vond werd gedaan, te *Clairvaux*, in de fondamenten van het voormalig Cisterciënser klooster aldaar. — Lang heeft men de echtheid in twijfel getrokken van den brief, die nog bestaan een briefs door Bonifacius, nog eenigen tijd vóór zijn dood, aan hertog *van Provence* geschreven, waarin hij hem uitnoodigt om aan zijne zaten op den Fransehen troon afstand te doen; thans wordt aangekondigd dat deze opmerkenswaardige eigenhandige brief, ter bewaring in de archieven des rijks, voor eene som van 2500 fr. is gekocht, zoodat dit historisch gedenkstuk voor de nakomelingschap zal bewaard blijven. — Het dagblad *le Libéral du Nord* verhaalt van een pasgeboren kind, 't welk aan den geneesheer, die de moeder in de verlossing bijstond, bij de aanraking, eene soort van elektrieke schokken, even als de sidderaal, gaf. Dit electrisch kind was van het mannelijk geslacht en van een sterk gestel. Het had gedurende 24 uren deze merkwaardige eigenschap behouden, in zulke eene mate, dat de bedoelde geneesheer eene Leidsche flesch had kunnen vullen, elektrische vonken doen uitspatten en meerdere physische proeven met het kind had gedaan. — Te *Rijssel* zal den 3den Junij een groote muzijkale wedstrijd gehouden worden, waarbij vermedelinging alle genootschappen van het Noorden van *Frankrijk* en van *België* uitgenoodigd zijn. De prijzen zullen bestaan in 10 gouden medailles, ter waarde van 60 tot 200 fr. — De koers door den scheepskapitein Dumont d'Urville op zijne aanstaande ontdekkingsreis rondom de wereld te nemen, is als volgt bepaald. Eerst zal hij de Zuidpoolzee bezoeken, tusschen *Sandwichland* en *nieuw Shetland* doorvarende; dan, de straat van *Magellaan* passerende en ten noorden stevenende, zal men hetzelfde *Chili*, ten westen van *Patagonie*, bezoeken, en *Valparaiso* aandoen, waar de bark tegen het April 1838 zullen verloeven. Van daar af zal de kapitein d'Urville de reeks van eilanden die op zijn weg in de Zuidzee liggen bezoeken, om eindelijk de *Bankseilanden*, ten noorden der nieuwe *Hebriden* te bereiken en vervolgens de *Salomons-eilanden*, waar hij in Julij 1838 moet aankomen. In de maand September zal hij den weg naar straat *Torres* nemen en op *Amboina* aangekomen, van waar het eene schip, de *Zelie*, naar *Europa* zal worden afgezonden, terwijl de kapitein d'Urville, aan boord der *Astrolabe*, den stillen Oceaan op nieuw zal instevenen, achtervolgelijk *Nieuw Zeeland*, de *Gilbert*, [illegible] *Nieuw Zeeland*, vervolgens *Borneo* aandoen en eindelijk op *Timor* aankomen, van waar hij de terugreis naar *Frankrijk* langs [illegible] *Goede Hoop* zal aannemen. In Maart of April 1840 verwachten de *Astrolabe* terug; de reis zal dan 2 jaren en 6 of 8 maanden hebben geduurd.

ITALIE. — Op den 17den der vorige maand is in den schouwburg, *della Scalla*, te *Milaan*, een lijkfeest tenaere der overledene zangeres Malibran gevierd. De ontvangst was bestemd voor eene bijdrage tot een gedenkstuk dat ter nagedachtenis der beroemde zangeres in de bijeenkomstzaal van den schouwburg zal worden geplaatst. Alle *dilettanti* van *Milaan* waren ter bijwoning van dit rouwfeest opgekomen; alle loges waren gevuld, en de algemeene

deelneming in het onherstelbaar verlies door de zangkunst geleden, deed zich op eene treffende wijs kennen. De voorstelling begon met eene cantate in dichtmaat door den heer Piazzi voorgedragen. Daarop volgde het muzikaal gedeelte, 't welk een aanvang nam met eene lijk-overture door den heer Donizetti vervaardigd; de zachte en melancholische toon van dit stuk werd plotselijk door eenen trilling barenden tam-tamslag afgebroken; het scherm gaat op; men ziet eene overdekte gaanderij, in het verschiet de stad *Manchester*, in het midden eene lijkbaar met bloemen en laurier-takken bekranst, rondom, in pittoreske groepen, in het wit gekleede vrouwen met zwarte sluijers; de koorzangeressen in wit gewaad met lange zwarte sluijers, zwarte linten en gordels, de koorzangers in zwart overkleed met witten kraag. Zoodanig deed het tooneel zich voor, waarop alsnu een aantal overheerlijke zangstukken werden uitgevoerd, die het publiek in verrukking bragten, en het met geestdrift de zangers en zangeressen deden terugroepen. Eindelijk hoort men het geschal der trompet. Een pelgrim, (eene der actrices) verschijnt, vernaamt naar de oorzaak van den rouw en verhaalt, hoezeer de bewoners van *Albion* met goedkeuring en belangstelling zien dat *Italie*, de wieg der kunsten, een gedenkstuk aan de koningin van den zang wijdt. De vreemdeling ontdoet zich eenklaps van zijn pelgrimsgewaad; hij is de genius der toonkunst; op een teeken met zijne hand verschijnt in eene schitterende wolk het gedenkstuk van *Milaan*; eene vrolijke muzijk doet zich hooren; het schitterend verlicht monument wordt door geniussen omringd, met bloemfestoenen in de hand, op welke men de namen der rollen leest, in welke Malibran te *Milaan* weleer zoo zeer bewonderd en toegejuicht werd. De finale, die daarop volgde was mede een zeer haar stuk van Vaccai en werd door de voornaamste zangers en het koor gezongen. De opbrengst van deze luisterrijke voorstelling is aanmerkelijk geweest.

Belgie. — De Maatschappij van belgische boekbeminnaars heeft een werk uitgegeven, dat voor de liefhebbers der oude fransche taal en poezij een welkom geschenk zal wezen. Het boek draagt den titel van *Ritmes et refrains des Tour nésiens* en behelst een aantal door de kamer van Rederijkers te *Doornik* in de 15de eeuw bekroonde gedichten, welke oorspronkelijk nog in de stads-bibliotheek voorhanden zijn. Merkwaardig is het, dat vele in dit boek voorkomende zege- en spreekwijzen nog heden ten dage in de taal van de gewone klasse der bevolking weergevonden worden.

GRAANMARKT
TE AMSTERDAM.

Van Vrijdag 7 April.

TARWE. — Prijshoudend, nieuwe soorten iets hooger verkocht: 130 ℔ p. witb. Pools. *f* 295; - 129 ℔ n. Bovenl. *f* 210 zeilende; - 130 ℔ p. i. Wismar *f* 245; - 128 ℔ Mecklenb. *f* 223; - 127 ℔ b. Pools. *f* 258; - 121 ℔ n. Vr. *f* 156; - 131 ℔ p. witb. Pools. *f* 315; 128 ℔ n. Bovenl. *f* 210.

ROGGE. — Oude, prijshoudend; nieuwe *f* 2 hooger; 119 ℔ Memel *f* 135 bij partijtjes; 122; 123 ℔ n. Drents. en Overijss. *f* 144, 146; - 120 ℔ pr. Pommer *f* 150.

GARST. — Stil; 101, 102 ℔ Vr. zomer in veiling *f* 108, 109.

HAVER. — In een doen: 89 ℔ n. l. Vr. *f* 94; - 86 ℔ dito *f* 92.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 112 pd. Overijss. Veen *f* 125.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — 1 à 2 *f* hooger; Kromb. 58 *f*.

LIJNZAAD. — Tot vorige prijzen beter afgaande: 105 pd. Petersb. *f* 280; - 108 pd. Memelsch *f* 280.

RAAPOLIE. — Was heden zeer willig, doch weder voornamelijk dadelijk en op Mei; per 6/w. *f* 41½; vliegend *f* 40 à ¼; p°. Mei *f* 39½ à 40; Sept., Oct. en Nov. *f* 33½ à 34.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 34½; vlieg. *f* 33¼ à ½.

HENNIPOLIE. — Per 6/w. *f* 40; vliegend *f* 39.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*7 April*) waren genoteerd: Werk. Sch. 2½ pCt. 52⅝; dito 5 pCt. 100⅛, ¼, ⅜; Kanab. *f* 22 ⅝; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93⅛, ½ ⅛; dito 3½ pCt. 76½; ½; Handelm. 182½; Oost-Ind. 4 pCt. 90⅛, ⅛; Fr. 3 pCt. 79⅛, ½; Arduins 65 *f*, 21½, ⅞; dito Coup. 41¼; Pass. 6⅝; Met. 5 pCt. 99⅝; Columb. 18¾.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben, op Dingsdag den 11. April 1837, te vertoonen:

ABALLINO, de groote bandiet. Beroemd Tooneelspel in 5 Bedrijven. Naar het Hoogduitsch van Zschokke. Om de grootheid van dit overschoone stuk, kan er geen *Naatuk* plaats hebben.

*** De BURGEMEESTER der Gemeente van *Gameren en Bavel*, brengt bij deze ter kennisse van het Publiek, dat alle in die Gemeente nieuw opgerigte VEE- en PAARDEN-MARKT, voor het *eerst* zal plaats hebben op *Woensdag* den 21. dezer maand; zullende voor de plaatsing van VEE, KRAMEN of WAREN, geen Standgeld worden geheven.

D. JACOBOWITZ, *Bontwerker*,

heeft de eer het geëerde Publiek te berigten, dat hij alhier is aangekomen met zijn wel bekend Magazijn PELTERIJEN, echte Berlijnsche KAMER-, OCHTEND- en KANTOOR-JASSEN voor Heeren en Dames, VAFRET BAGDATSCHE en ZIJDEN STOFFEN, welke hij tegen de minste Prijzen zal verkoopen. Hij is gelogeerd op de Groote Markt te *Breda*, in het Koffijhuis *Concordia*, en zal slechts weinige dagen hier vertoeven.

*** Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe geregtelijk benoemd, op Dingsdag den 11. April 1837, des voormiddags ten elf ure, in het Koffijhuis van Mejufvrouw de Weduwe OERS, op de Groote Markt te *Breda*, finaal verkoopen: de VASTE GOEDEREN, nagelaten door Vrouwe J. C. B. VAN AMERSFOORT, Weduwe van den Heer C. Blondel, overleden te *Breda*, bestaande in:

Eene aanzienlijke BUITENPLAATS met annexe BOUWHOEVE; — eene afzonderlijke BOUWHOEVE; — een schoon perceel SCHAARBOSCH, en acht percelen HEIDE, alles gestaan en gelegen onder *Zundert*; — twee percelen HEIDE, onder *Rijsbergen*; — twee percelen HOOILAND, in *Hal*; en een perceel BOUWLAND, op *Zuilen*, onder *'s Princenhage*; — twee HUIZEN en ERVEN in de Nieuwstraat, en een HUIS en ERF op den Haagdijk, binnen *Breda*.

Nog zal gemelde Notaris, als daartoe ook geregtelijk benoemd, ten dage en plaatse voorschreven, des avonds ten acht ure, finaal Verkoopen: Eene HUIZINGE, staande te *Breda*, op de Boschstraat, Wijk A, N°. 597.

Alles breeder in de *Bredasche Courant* van Zondag en Maandag, den 19. en 20. Maart jl., en bij gedrukte en geaffigeerde Biljetten omschreven.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alléén gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, heeft ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop* en *Huur*, volgens onderstaande *Prijs-Courant*.

EERSTE KLASSE.

Waarvan de trekking begint op Maandag 1 Mei 1837.

TE 'S HAGE.

HUUR. voor de Eerste klasse.			KOOP. voor alle klassen.		
Heel	Lot	*f* 4,00.	Heel	Lot	*f* 69,00.
Half	Lot	- 2,00.	Half	Lot	- 34,50.
Vijfde	Lot	- 0,80.	Vijfde	Lot	- 13,80.
Tiende	Lot	- 0,40.	Tiende	Lot	- 6,90
Twint.	Lot	- 0,20.	Twint.	Lot	- 3,45

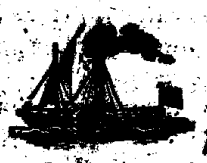

STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN na ROTTERDAM en 's HAGE, alle dagen, 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM na NIJMEGEN, alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Nadere informatien worden gegeven te Nijmegen ten Kantore der Onderneming aan de Waal, te Tiel bij J. Deerns; te Bommel bij G. van Driel; te Gorcum bij L. de Beer, te Dordrecht bij C. Smits aan den Rietdijk; te Rotterdam bij A. Spruyt; te Delft bij de Erven Rodenburg, en te 's Hage bij J. Staag.

PATE PECTORALE
DE REGNAULD Aîné,
ROB ANTISYPHILITIQUE
VAN DEN HEER

NOUVEAU LAFFECTEUR CRÉOSOTE BILLARD,

voor de bedorvene Tanden en Tandpijn; SIROOP van JOHNSON, dat wijdberoemde middel tegen de Griep; een HOOGDUITSCHE OOGEN-BALSEM, welks heerlijke uitwerking in de bedenkelijkste Oogen-Ziekten niet genoegzaam kan worden aangeprezen; benevens een aanzienlijk assortiment Nieuwe PARIJSCHE, HOOGDUITSCHE en ENGELSCHE PARFUMERIEN, is alles te bekomen bij H. J. VAN DEN GOURBERGH, Apotheker in *de Oude Witte Pluim*, op de Groote Markt, D. 110, te *Breda*.

*** Il est d'observation que la maladie épidémique règnante (*griep*) laisse après elle une toux d'irritation fatigante qui prédispose aux maladies de poitrine. Dans cette circonstance, nous ne saurions trop récommander à l'attention de nos confrères le sirop de pointes d'asperges de JOHNSON (*), qui de tous les moyens préconisés est celui qui réussit le mieux pour calmer les accidens consécutifs de la Grippe. Employé avec succès depuis plusieurs années, en Ville et dans les Hôpitaux, contre les affections catarrhales, les toux convulsives, les maladies du coeur etc., il trouve ici une heureuse application. Nous venons d'en voir les résultats les plus positifs, chez les malades, qui, en peu de jours ont été débarrassés de toux opiniâtre consécutive, de la grippe, pris le soir en se couchant à la dose de deux cuillerées à bouche dans un demi verre d'eau chaude, nous l'avons également prescrit avec un succès complet par petites cuillerées dans le jour, chez les personnes plus vivement affectées. (*Voir ensuite la Gazette des Hôpitaux de Paris du 21 Février 1837.*)

(*) à Breda chez VAN DEN GOORBERGH.

On s'abonne, rue de Seine Saint-Germain, n°. 10.

Prix: un an, 20 fr. six mois, 11 fr.

On paie par des mandats sur la poste, tous les directeurs de poste en délivrent contre l'argent qu'on leur remet.

LE CONSERVATEUR DE LA FOI,

RÉIMPRESSION D'OUVRAGES ANCIENS ET CLASSIQUES.

Le Conservateur paraît une fois la semaine; seize feuilles d'impression par mois, équivalant à deux volumes et demi par mois.

Le Conservateur est sous la protection de plusieurs évêques français.

RÉIMPRESSION D'OUVRAGES NOUVEAU ET INÉDITS.

Capital social, 150,000 francs: représentés par 150 actions de mille francs chacune, divisibles au gré des demandeurs en demi-actions et quarts d'actions. (Société en Commandite)

DIRECTEUR, M. L'ABBÉ ORSINI, DU CLERGÉ DE PARIS. — COLLABORATEURS: MM. LES ABBÉS ROSILLY DE LORGUES, auteur *du Christ devant le Siècle*; BERTRAND, CHARPENTIER, CACHEUX, DUBOIS, supérieur des Missions, FONTAINE, JUIN D'ALLAS, auteur des *Lettres bordelaises*; ET DE PLUSIEURS AUTRES ÉCRITS ESTIMÉS.

Le *Conservateur* contiendra chaque semaine dans sa première partie: *Nouvelles religieuses, scientifiques, littéraires, Législation des fabriques, Droits des curés, Revue politique et philosophique de la semaine*, etc. Cette première partie aura une pagination à part. La deuxième partie contiendra des ouvrages inédits pour la défense de la religion, ou une réimpression d'ouvrages religieux et autres; mais instructifs et ne renfermant rien de contraire à la religion. Cette deuxième partie aura aussi une pagination à part.

La durée de la société est fixée à 12 *ans* Le *Conservateur* donne 4 feuilles par semaine; ce qui fait 208 feuilles faisant 8 volumes par an. Chacun de ces volumes contiendra la matière de 6 volumes in-8°, ordinaires. Ainsi les souscripteurs recevront donc, chaque année, la matière de 48 volumes, et en douze ans de temps la matière de 600 volumes, qui dans la librairie ordinaire couteraient environ 5,000 fr., et nous, nous renfermerons ces 600 volumes en 96 volumes qui ne couteront aux souscripteurs, pendant douze ans, que 240 fr. (à 20 fr. par an) au lieu de 5,000 fr.

Nous réimprimerons, pour les donner aux abonnés et aux actionnaires, les ouvrages dont la liste suit:

Œuvres complètes de Bossuet, de Massillon, du Père Lejeune, de Bourdaloue, de Fénelon, de Chemnais, de Bergier, de saint François de Sales, du Père Charlevoix. — Choix des lettres édifiantes; — *Les vies inédites des héros chrétiens*, saint Augustin, saint Jean-Chrysostôme, saint Jérôme, saint Basile, d'Origène, saint Anbroise, saint Bernard, de Grégoire le Thaumaturge, de saint Ephrem, de saint Justin, de saint Grégoire de Nazianze, etc. etc.; — les histoires ecclésiastiques de Tillemont, de Natalis Alexander, de Fleury, de Berault-Bert-Castel, continuées jusqu'à nos jours; la discipline ecclésiastique par Thomassin; — les plus beaux discours de saint Jean-Chrysostôme; les homélies choisies de saint Augustin mises en parallèle avec les discours les plus éloquens de Démosthènes, de Cicéron, etc.; — le traité des études de Rollin, de Batteux; les tropes de Dumarsais; — la Biographie universelle et contemporaine, etc.; — les histoires de France, par Velly, Villaret et Garnier, continuées jusqu'à nos jours, et celles d'Anquetil; l'Histoire d'Angleterre par Linguard; — les Cours de littérature de Laharpe, de Noël et de Delaplace; les œuvres choisies de Corneille, Racine, Gresset, Buffon et Montesquieu, en laissant de côté tout ce qui serait susceptible de blesser la religion; un choix de voyages autour du monde, le Voyage du jeune Anacharsis en Grèce, etc. Tous ces ouvrages et plusieurs autres seront servis aux abonnés dans l'espace de douze ans.

FRAIS PRÉSUMÉS. Impression de 208 feuilles par an, tirées à 6,000 exemplaires	12,240 fr.
2,058 rames de papier pour le tirage de 208 feuilles à dix francs la rame	20,580
Frais de direction	6,000
Frais d'administration	4,000
Frais d'annonces pour la première année	28,000
Frais de rédaction	12,000
Frais imprévus	36,000
Frais de la première année. Total.	112,820

Les frais de timbre seront quatre fois couverts par le chiffre des frais imprévus (car les réimpressions ne seront pas timbrées.) La seconde année, les frais imprévus et ceux d'annonces seront réduits de 64,000 fr. à 12,000 fr., ainsi les frais de la 2e année ne seront que de 96,820

Il en sera de même pour les années suivantes, ainsi pour les douze années les frais seront 837,640

RECETTE PRÉSUMÉ. 6,000 souscripteurs à 20 fr. chacun donnent, pour chaque année: une recette de	120,000
Chaque année, il y a donc un bénéfice de 51,000 fr. à partager entre les 150,000 fr. d'actionnaires, ce qui fait un bénéfice d'environ 38 pour o/o. Ces 120,000 fr. donnent pendant douze ans une somme de	1,440 000 fr.
Ainsi chaque actionnaire recevra plus de trois fois sa mise de fonds; mais si, au lieu de 6 000 abonnés, vous en supposez seulement 3,000 de plus, ce qui est loin d'être exagéré (car il y a lieu d'en espérer plus de 15,000), il y aura une recette générale de	2,160,000

et les actionnaires recevraient plus de quatorze fois leur mise de fonds.

Avantages des Actionnaires.

Ils recevront pendant douze ans plus de trois fois ce qu'ils auront mis. — Ils recevront de plus pour 5,000 fr. environ d'ouvrages excellens. — 5 pour o/o sont garantis aux actionnaires. Sur les 53 fr. d'intérêt par an, auxquels chaque action a droit, on prélèvera 20 fr. pour l'abonnement aux ouvrages de la Société. Les actionnaires qui préfèreront leurs intérêts aux ouvrages seront libres de renoncer aux publications et de toucher leurs intérêts. Les actionnaires ne sont engagés que pour le montant de leurs actions, lequel étant une fois payé, on ne peut plus jamais leur rien demander. Un comité d'actionnaires surveille les opérations de la Société. Une assemblée générale d'actionnaires examine chaque année les comptes de la Société. Les actionnaires seront remboursés de la manière suivante: en recevant chaque année un dividende de 38 pour o/o; les actionnaires auront reçu avant trois ans leur mise entière; plus la moitié en sus en comprenant leurs intérêts. Ainsi pour mille francs qu'ils auront donnés pour chaque action, ils auront reçu 1,320. Ils continueront également à toucher 5 pour o/o jusqu'au bout des douze ans; plus la moitié de leur dividende de 38 pour o/o; c'est à dire 19 pour o/o qui joints aux 5 pour o/o leur donnent encore chaque année 24 pour o/o, ce qui fera pour chaque action de mille francs déjà soldée une somme de 2,000 fr. qui lui seront donnés en plus des 1,320 fr. qu'elle aura déjà touchés pendant les trois premières années. Ainsi l'action sera donc remboursée plus de trois fois. — Les 19 pour o/o qui restent en plus en caisse et qui font une somme de 254,268 fr. seront employés, avec d'autres sommes que nous obtiendrons des honnêtes gens, à fonder une maison de retraite pour les prêtres âgés et infirmes. Et si, comme nous l'avons dit plus haut, le nombre des souscripteurs s'élève à 9,000 au lieu d'être de 6,000, nous aurons dans notre caisse, pour cette bonne œuvre, une somme de 584,000 fr., sans y comprendre les dons volontaires. — Ceux qui voudraient souscrire une action de mille francs et la payer en deux ou trois termes éloignés souscriront un ou deux billets à l'ordre du Gérant de l'entreprise, et sur papier timbré dans la forme suivante: *Au premier mai prochain, je paierai à l'ordre de M. le Gérant du journal le Conservateur de la Foi, et à mon domicile, la somme de mille francs, valeur en compte* (mettre ici la date, signer lisiblement et nous l'adresser au bureau). Ceux, au contraire, qui veulent payer comptant emploieront la formule suivante: *Je soussigné (ici les noms, qualité, demeure, bureau de poste et département) soumissionne . . . . actions au Conservateur de la Foi, dont je me rends actionnaire commanditaire, formant la somme de . . . . que je m'engage à payer dans quinze jours de ce jour à l'ordre du Gérant, contre la remise de . . . . actions qui me sera faite sans frais à mon domicile* (dater, signer et adresser au bureau). Les soixante premiers qui soumissionneront les 60 premières actions reçoivent chacun gratis, et à titre d'encouragement: le *Voyageur* (un volume équivalant à douze volumes), et les deux premières années de *l'Observateur des langues*. Celui qui prendra deux actions, recevra de plus l'*Époque*, six forts volumes équivalant à plus de 24 volumes et formant le cours complet de la littérature européenne et orientale, avec le *Répertoire des Prédicateurs modernes*, contenant un grand nombre de sermons inédits des plus célèbres prédicateurs contemporains. Les arrangemens que nous avons pris avec les Directeurs de ces diverses publications, nous permettent de tenir tout ce que nous promettons. Une copie de l'acte social sera envoyée à tous ceux qui en feront la demande. Les principales dispositions en sont contenues dans ce qu'on vient de lire. — *Tous ceux qui s'abonneront dès à la fin du mois courant ne paieront que* 18 *fr. par an, à perpétuité, au lieu de* 20 *fr.* (Affranchir.)

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.